

erőhöz akarnak jutni. E transzportok összetétele csak újabb náci trükk volt avégből, hogy a zsidókat csalóka biztonságérzetbe ringassák. A két transzport zsidói közül csaknem 2700-at Auschwitzba érkezése után nyomban elgázósítottak.⁹

Ekkorra már teljes erővel folyt a Kárpátalján és Északkelet-Magyarországon élő zsidók „nemzetbiztonsági okokból” történő koncentrációja, és véglegesítették az észak-erdélyi zsidók koncentrálására vonatkozó terveket is. Míg Magyarország északkeleti megyéiben zajlott a gettósítás, a magyar zsidótlanítási szakértők figyelmük egy részét a deportálás technikai és szervezési részleteinek szentelték. A német szakemberek főképp a szállítás problémájával foglalkoztak.

Április 23. után Veesenmayer diplomáciai törekvése a Hitler–Horthy-megegyezésben rejlő „törvényes célok” megvalósítására fokozatosan összekapcsolódott az RSHA-nak a végleges megoldásra vonatkozó ideológiai céljaival. Veesenmayer most már mindkét funkcióját betöltötte – mint SS-Brigadeführer és mint Gesandter und Bevollmächtigter des Grossdeutschen Reiches (a Nagynémet Birodalom teljhatalmú megbízottja és követe) egyaránt képviselte az SS-t és a német külügyminisztériumot. Miután gondoskodott legalább 100 000 zsidó munkás és családtagjaik azonnali elszállításáról, most az összes zsidó deportálása tervének szentelte energiáit. Április vége felé Veesenmayer megkereste Sztójajt „a Wehrmacht ama kérésével”, hogy az ország északkeleti és déli részében lévő hadművelleti zónákban összegyűjtött zsidókat szállítsák az ország belsejébe. Sztójay továbbította a kérést Jaross belügyminiszternek, aki viszont átadta Endrénék, „a zsidókérdések kezelésével megbízott személynek”. A már jóváhagyott forgatókönyv szerint Endre jelentette, hogy a Wehrmacht kérését nem lehet teljesíteni a Kárpátalján élő zsidók nagy száma miatt. Mindamellet emlékeztette főnökét, a németek felajánlották, hogy átvesszik az összes zsidót, s azt ígérték, hogy az egészséges férfiakat és nőket munkatáborokban helyezik el, a munkára alkalmatlanokat pedig, beleértve az időseket és a gyermekeket, koncentrációs táborokban. Endre javasolta a német ajánlat elfogadását, mert szerinte „Magyarország képtelen eltartani ilyen nagyszámú zsidót”. Jaross továbbította a javaslatot Sztójajnak.¹⁰

Egy másik verzió szerint a deportálási folyamatot a máramarosszigeti csendőrpáncsnok javaslata hozta mozgásba. Fölvetette, hogy tekintettel a gettók szűkös voltára és higiéniai körülményeire, a gettósításnak vagy véget kellene vetni, vagy pedig a „fölösleges” zsidókat Nyugat-Magyarországra vagy Németországba kellene küldeni. A javaslatot továbbították Wislicenynek, aki éppen Munkácson járt, és a Kárpátalján folyó gettósítást ellenőrizte. Wisliceny Meggyesy, Ferenczy és Lulay társaságában